Algoritmica Grafurilor

- Dragoş-Radu Popescu, Combinatorică şi teoria grafurilor, Editura Societatea de Ştiinţe Matematice din România, Bucureşti, 2005.
- Dragoş-Radu Popescu, R. Marinescu-Ghemeci,
   Combinatorică şi teoria grafurilor prin exerciţii şi probleme, Editura Matrixrom, 2014

- Jon Kleinberg, Éva Tardos, Algorithm Design, Addison-Wesley 2005
- T.H. Cormen, C.E. Leiserson, R.R. Rivest –
   Introducere in algoritmi, MIT Press, trad.
   Computer Libris Agora

- Douglas B. West, Introduction to Graph Theory,
   Prentice Hall 1996, 2001
- J.A. Bondy, U.S.R Murty Graph theory with applications, The Macmillan Press 1976 / Springer 2008

Evaluare și Examen

Evaluare și Examen

- Laborator 45 puncte:
  - Test la sfarsit de semestru
  - Se va lucra in C/C++. Lucrul OOP si cu folosirea elementelor din STL nu este obligatorie dar este încurajată.
- Examen scris 45 puncte:
  - Teorie + Exercitii + Algoritmică
- Seminar:
  - Înțelegerea mai bună a noțiunilor prezentate la curs;
     Exerciții;
  - BONUSURI!!!

Date de contact

popescustefanbdv@gmail.com

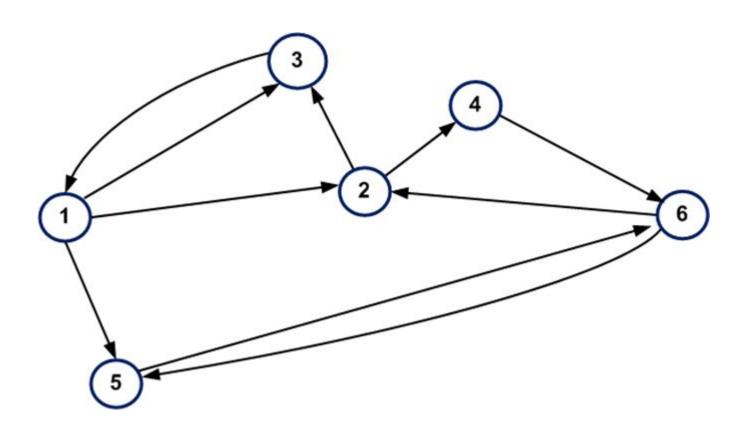
• <u>stefan.popescu@fmi.unibuc.ro</u>

No Facebook, No whatsapp, No LinkedIn, etc.

Definiții & Noțiuni de bază

Graf orientat

Graf orientat - definiții

Graf orientat "G" - pereche de mulţimi G = (V, E);

- V mulţimea vârfurilor (de obicei notate cu numere)
- E ⊆ VxV mulţimea arcelor mulţime de perechi
   ordonate (n.e. (2,5)≠(5,2))

v∈V - **vârf**; e=(u,v)∈E; uv - **arc**

u = e - vârf iniţial / origine / extremitate iniţială

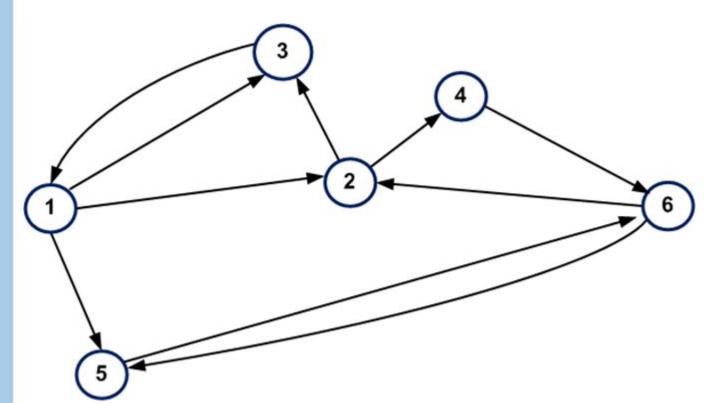
v = e⁺ - vârf final / terminus / extremitate finală

Graf orientat - Exemplu

V={1,2,3,4,5,6}

 $E=\{(1,2);(1,3);(1,5);(2,3);(2,4);(3,1);(4,6);(5,6);(6,5)\}$

Multiset

Definiție:

- Fie S o mulţime (finită) nevidă
- Multiset
  - o Intuitiv: "mulţime" în care se pot repeta elementele

Multiset

Definiție:

- Fie S o mulţime (finită) nevidă
- Formal:
  - Mai exact, un multiset este format dintr-o mulţime
     S căreia i se ataşează un ordin de multiplicitate
     pentru fiecare element al lui S
  - Multitestul M=(S,r), unde r : S→N este funcția de multiplicitate

Multiset

Exemplu

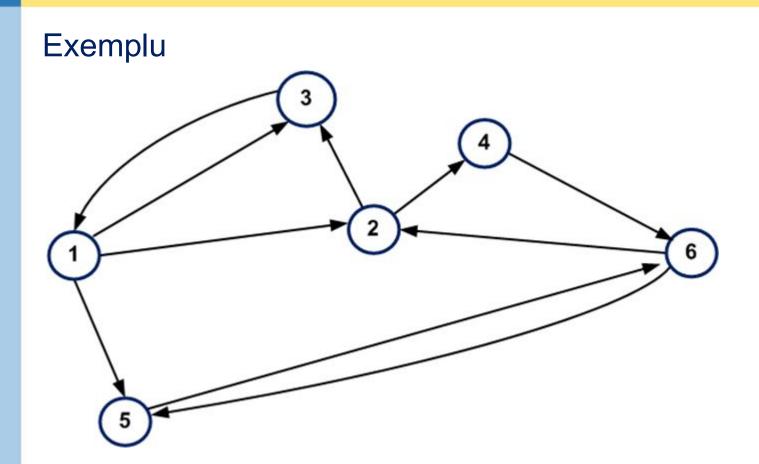
- S={2,3,5,7}
- $\circ$ R= {2³,3,5²,7⁴}
- |R|= 10 (suma multiplicităților)

Graf orientat (revenire)

G=(V,E)

- $d_G^-(u)$ gradul interior $d_G^-(u) = |\{e \in E \mid u \text{ extremitate final a pentru } e \}|$
- $d_G^+(u)$ gradul exterior $d_G^+(u) = |\{e \in E \mid u \text{ extremitate initiala pentru } e \}|$
- $d_G(u)$ grad $d_G(u) = d_G^+(u) + d_G^-(u)$

Are loc relația:

$$\sum_{u \in V} d_G^-(u) = \sum_{u \in V} d_G^+(u) = |E|$$

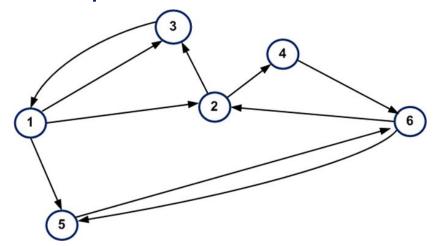
Multisetul gradelor interioare:

$$s^{-}(G) = \{d_{G}^{-}(v_{1}),...,d_{G}^{-}(v_{n})\}$$

Multisetul gradelor exterioare:

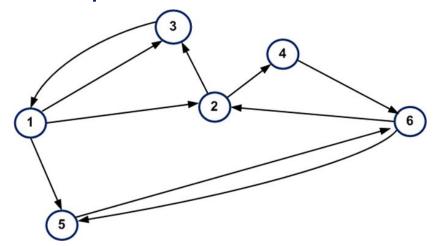
$$s^+(G) = \{d_G^+(v_1), ..., d_G^+(v_n)\}$$

Exemplu

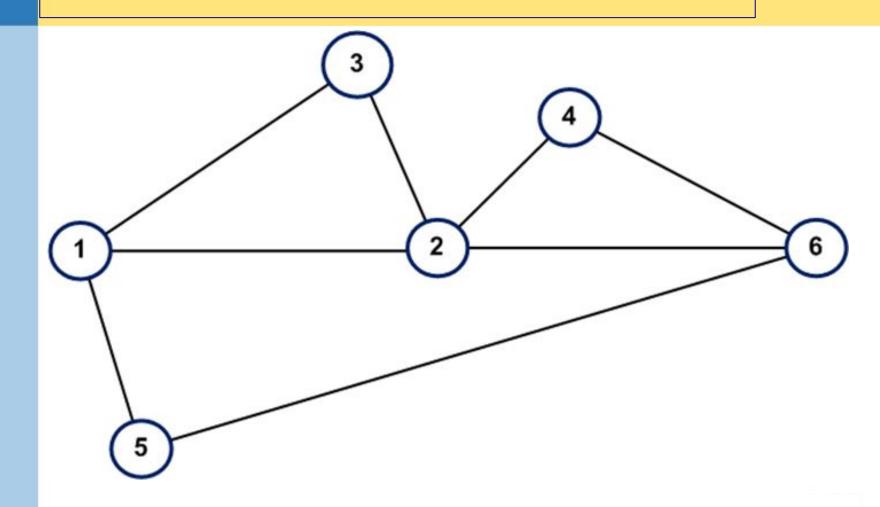
$$s^{-}(G)=\{1,2,2,1,2,2\}=\{1^2,2^4\};$$

Exemplu

$$s^+(G)={3,2,1,1,1,2}={1^3,2^2,3};$$

Graf neorientat

Graf neorientat - definiții

Graf orientat "G" - pereche de mulțimi G = (V, E);

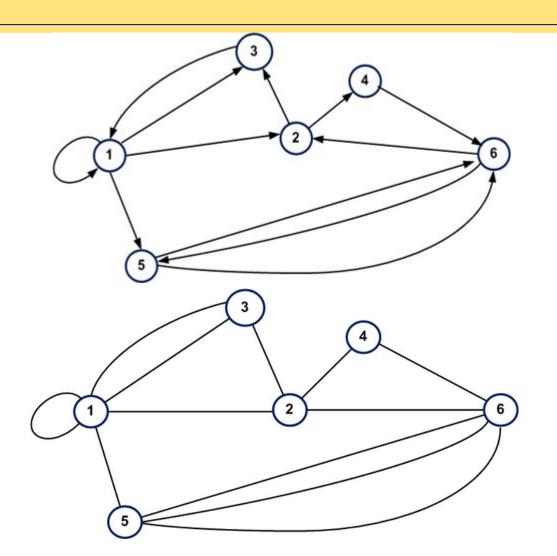
- V mulțimea nodurilor
- E ⊆ VxV mulţimea muchiilor- mulţime de perechi neordonate (n.e. (2,5)=(5,2))

 $v \in V$ - nod; $e=(u,v) \in E$; uv - muchie

u, v - capete / extremități

 $d_{G}(u)=|\{e\in E\mid u \text{ este unul dintre capetele lui }e\}|$

Multigraf orientat/neorientat

Multigraf - definiții

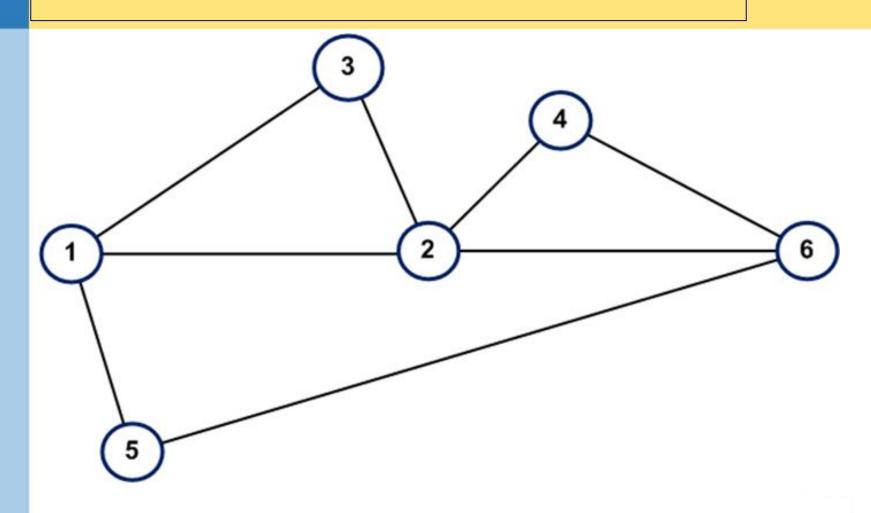

Graf orientat "G" - pereche de mulțimi G = (V, E, r);

- r(e) multiplicitatea muchiei e
  - dacă e=(v,v) buclă
  - dacă r(e)>1 muchie multiplă

 $d_G(u) = |\{e \in E \mid e \text{ nu este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + 2 \cdot |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este buclă}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ este bucla}, u \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e \text{ extremitate a lui } e \}| + |\{e \in E \mid e$

Adiacență, incidență

Adiacență, incidență

Graf neorientat - G=(V,E)

- u,v∈V sunt noduri <u>adiacente</u>, dacă (u,v)∈E
- Altfel spus, u este <u>vecin</u> al lui v

Notatie:

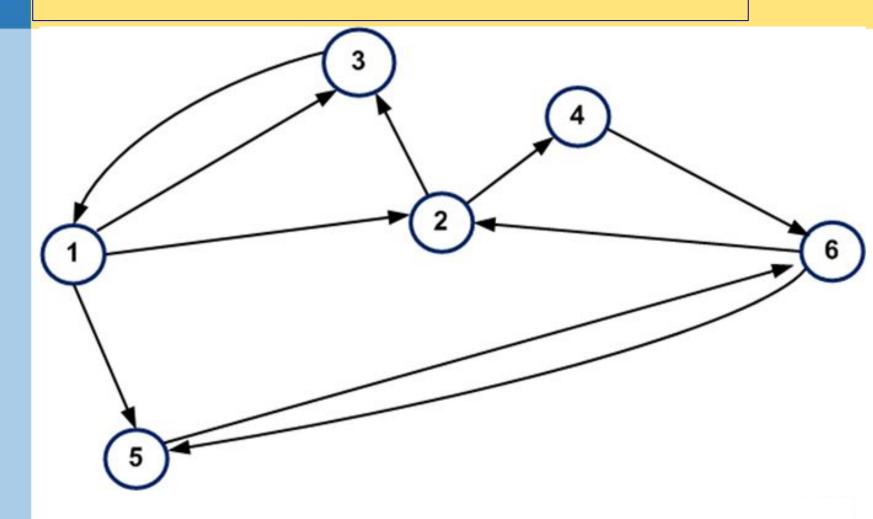
 $N_{G}(u)$ - mulţimea vecinilor lui u

Adiacență, incidență

Graf neorientat - G=(V,E)

- O muchie e este <u>incidentă</u> cu un nod u, dacă acesta este o extremitate de a sa
- Două muchii, e şi f sunt <u>adiacente</u> dacă există un nod
   v care este extremitate pentru ambele muchii.

- Drum
- Drum simplu
- Drum elementar
- Circuit + simplu/elementar
- Lungimea unui drum
- Distanță între două vârfuri

Graf orientat- G=(V,E)

- Un <u>drum</u> P este o secvență de vârfuri P=[v₁,v₂,...,v_k]
   unde
  - $\mathbf{V}_1, \mathbf{V}_2, \dots, \mathbf{V}_k \in V$
  - $(v_i, v_{i+1}) \in E, \forall i \in \{1, ..., k-1\}$
- Un <u>lanţ</u> L este o secvenţă de vârfuri L=[v₁,v₂,...,v_k] unde
  - $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \dots, \mathbf{v}_k \in V$
  - $(v_i, v_{i+1}) \in E$ sau $(v_{i+1}, v_i) \in E$, $\forall i \in \{1, ..., k-1\}$

OBS: In cazul grafuriler neorientate cele două noțiuni sunt echivalente

Graf orientat- **G=(V,E)** și $P=[v_1,v_2,...,v_k]$ un drum în G

- P este <u>drum simplu</u> dacă nu conține un arc de mai multe ori ((v_i,v_{i+1})≠(v_i,v_{i+1}) ∀i≠j)
- P este <u>drum elementar</u> dacă nu conține un vârf de mai multe ori (v_i≠v_j, ∀i≠j)

Lungimea lui P este k-1 și este numărul de arce din alcătuirea lanțului

Un lanţ (drum) cu extremităţile v_1 , v_k se numeşte v_1 - v_k lanţ (drum)

Distanța dintre două vârfuri *u* și *v* este definită astfel:

$$d_G(u,v) = \begin{cases} 0, \text{ daca } u = v \\ \infty, \text{ daca nu exista } u - v \text{ drum in } G \\ \min\{l(P) \mid P \text{ este } u - v \text{ drum in } G\}, \text{ altfel} \end{cases}$$

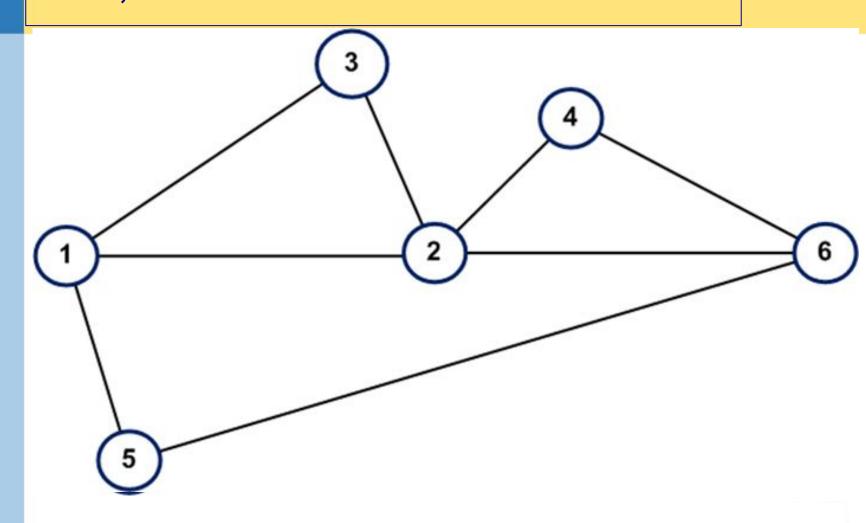

Graf orientat- G=(V,E)

Un circuit este un drum cu capetele identice $C=[v_1,v_2,...,v_k,v_1]$ un drum în G

 Circuit elementar - un ciclu in care nu se repetă vârfurile

Lanțuri, cicluri

Lanțuri, cicluri

Graf neorientat- G=(V,E) - noțiuni similare

 Un lanţ este o secvenţă P de vârfuri cu proprietatea că oricare două vârfuri consecutive sunt adiacente

•
$$P = [v_1, v_2, ..., v_{k-1}, v_k]$$

- lanţ simplu / lanţ elementar / lungime
- ciclu / ciclu elementar
- distanță / lanț minim

Fie G₁, G₂ două grafuri

- $G_1 = (V_1, E_1),$
- $G_2 = (V_2, E_2)$

Grafurile G_1 și G_2 sunt **izomorfe** $(G_1 \sim G_2) \Leftrightarrow$

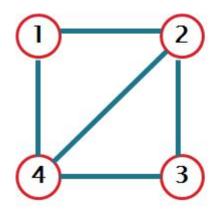
există $f: V_1 \rightarrow V_2$ bijectivă cu

$$uv \in E_1 \Leftrightarrow f(u)f(v) \in E_2$$

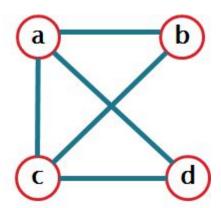
pentru orice $u,v \in V_1$

(f conservă adiacența și neadiacența)

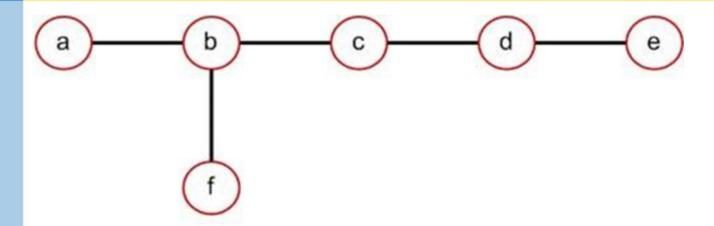

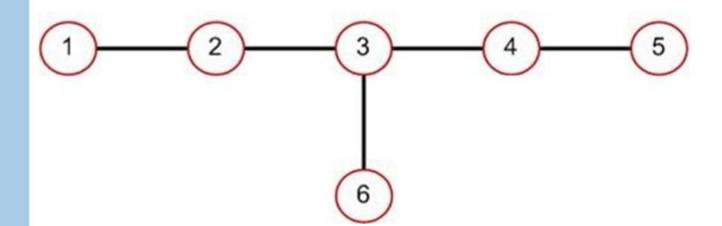

$$\mathbf{G}_1 \sim \mathbf{G}_2 \Longrightarrow \mathbf{s}(\mathbf{G}_1) = \mathbf{s}(\mathbf{G}_2)$$

$$s(G_1) = s(G_2) \Rightarrow G_1 \sim G_2$$
?

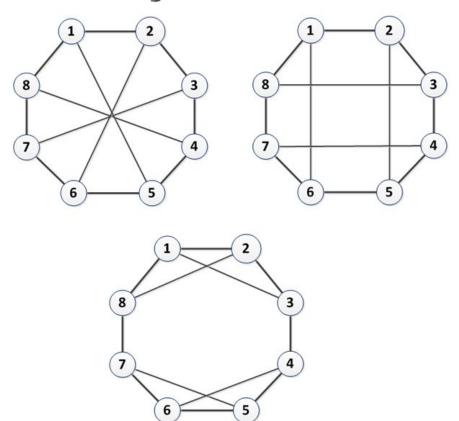

Care dintre aceste grafuri sunt izomorfe?

Jocul Icosian

- Ciclu hamiltonian trece o singură dată prin toate vârfurile
- Graf hamiltonian

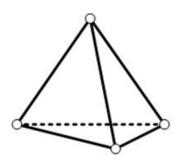
Jocul Icosian

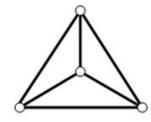
- Poliedru corp mărginit de suprafeţe plane
- Poliedru convex segmentul care uneşte două puncte oarecare din el conţine numai puncte din interior
- Poliedru regulat convex feţele sunt poligoane regulate congruente
- Graf planar se poate reprezenta în plan fără ca muchiile să se intersecteze in interior

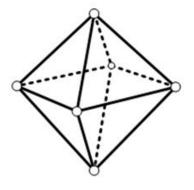
Corpuri platonice

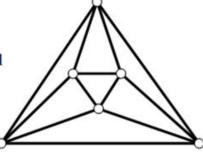

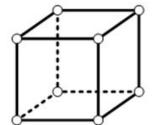
Tetraedru

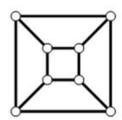

Octaedru

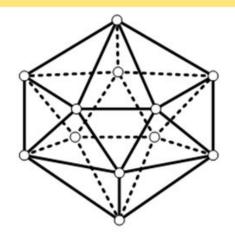

Cub

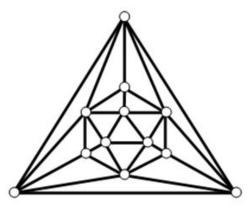

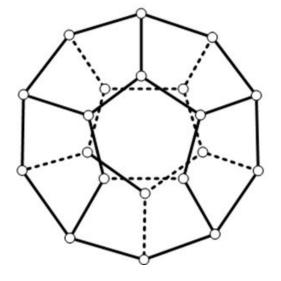
Corpuri platonice

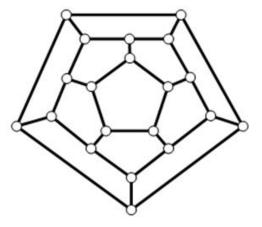

Icosaedru

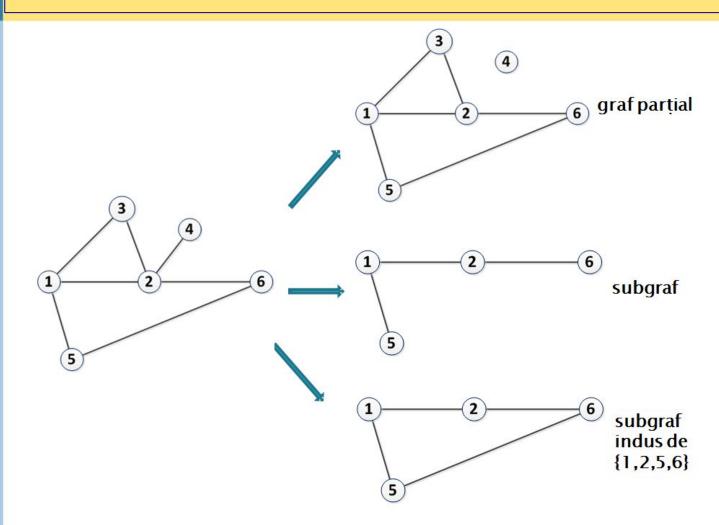

Dodecaedru

Graf parțial, subgraf, conexitate

Graf parțial, subgraf

Fie
$$G = (V, E)$$
 și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri

- G₁ este graf parțial al lui G (vom nota G₁ ≤ G) dacă
  V₁ = V, E₁ ⊆ E
- G_1 este **subgraf** al lui G (vom nota $G_1 \prec G$) dacă $V_1 \subseteq V$, $E_1 \subseteq E$
- G_1 este subgraf indus de V_1 în G (vom nota $G_1=G[V_1]$) dacă

$$V_1 \subseteq V$$
,

 $E_1 = \{e \mid e \in E(G), e \text{ are ambele extremități în } V_1 \}$ (toate arcele/muchiile cu extremități în V_1)

Conexitate

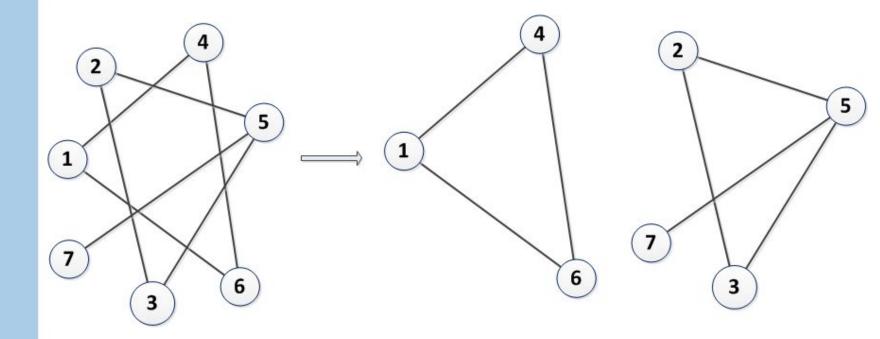

Fie G = (V, E) un graf neorientat

- G este graf conex dacă între orice două vârfuri distincte există un lanţ
- O componentă conexă a lui G este un subgraf indus conex maximal (care nu este inclus în alt subgraf conex)
- Pentru cazul orientat tare-conexitate

Conexitate

QR Code

To be continued

Teorema Havel - Hakimi